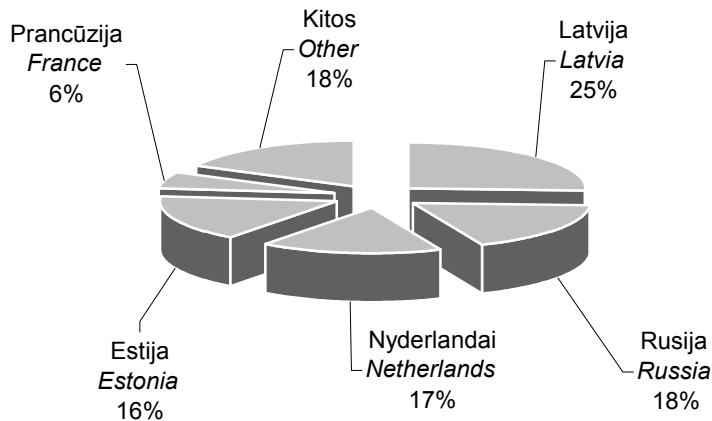

Per I šių metų ketvirtį eksportuota 5,1 proc. mažiau paukščių mėsos (4,2 tūkst. t) ir už 7,1 proc. mažesnę sumą nei 2007-aisiais tuo pačiu metu. Daugiausia Lietuva jos išvežė į nuolatines savo paukštienos rinkas – Latviją (1,1 tūkst. t), Nyderlandus ir Estiją (po 0,7 tūkst. t) (19 pav.). Nemažai paukštienos eksportuota į Rusiją (0,7 tūkst. t). Kita šios mėsos dalis išvežta į dar 9 šalis (8 ES šalis ir Kazachstaną).

19 pav. Paukštienos eksporto struktūra 2008 metų I ketvirtį
Figure 19. Structure of poultry meat exports in the 1st quarter 2008

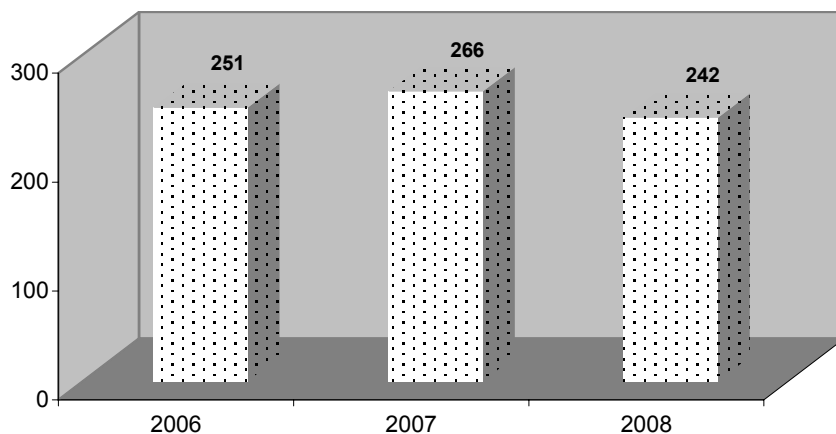
Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento prie LRV duomenys).

Didžiąją išvežamos, kaip ir įvežamos, paukščių mėsos dalį 2008 metais sudarė vištiena (95,2 proc.), likusi teko kalakutienai (apie 4,8 proc.).

KIAUŠINIAI / EGGS

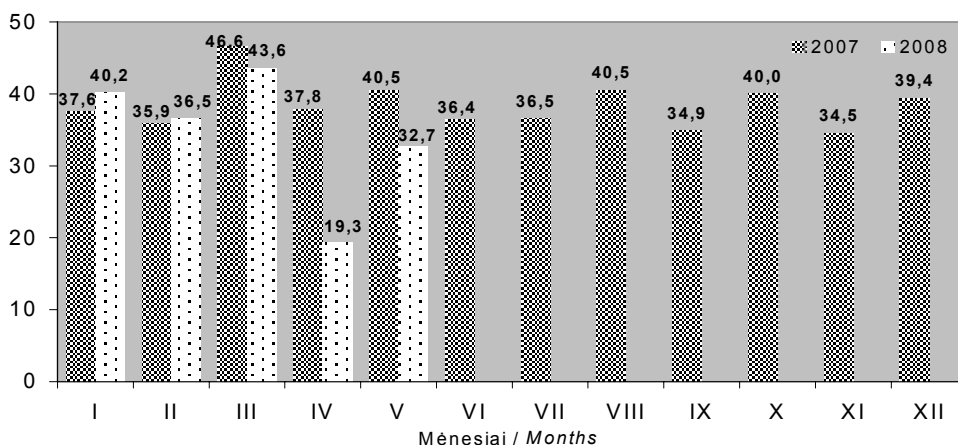
Vidaus rinka. Vištų dedeklių skaičius Lietuvoje ilgą laiką didėjo. Per pastaruosius metus smarkiai išaugus paukščių pašarų kainoms, kiaušiniai žymiai pabrango. Dėl šio kainų šuolio sumažėjo kiaušinių supirkimas, kuris privertė mažinti ir vištų dedeklių skaičių. 2008 m. sausio 1 d. jų buvo 1,7 proc. mažiau nei prieš metus. 2008 metų I ketvirtį, palyginti su 2007-ųjų atitinkamu laikotarpiu, kiaušinių surinkimo apimtys krito 9 proc. (1 pav.).

2008 metų sausio–gegužės mėnesiais supirkta 13,2 proc. mažiau kiaušinių nei tuo pačiu laikotarpiu 2007-aisiais (2 pav.). Ypač supirkimų apimtys krito balandžio mėnesį, palyginti su kovo mėnesiu – daugiau nei 55,7 proc., o su 2007-ųjų balandžiu – 53,2 proc. 2008 metų I ketvirtį Lietuvoje supirkta 57,7 proc. surinktų kiaušinių, o prieš metus – 59,4 proc.

1 pav. Kiaušinių surinkimas Lietuvoje 2006–2008 metų I ketvirtį, mln. vnt.
Figure 1. Production of eggs in Lithuania in the 1st quarter 2006–2008, mill. pieces

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

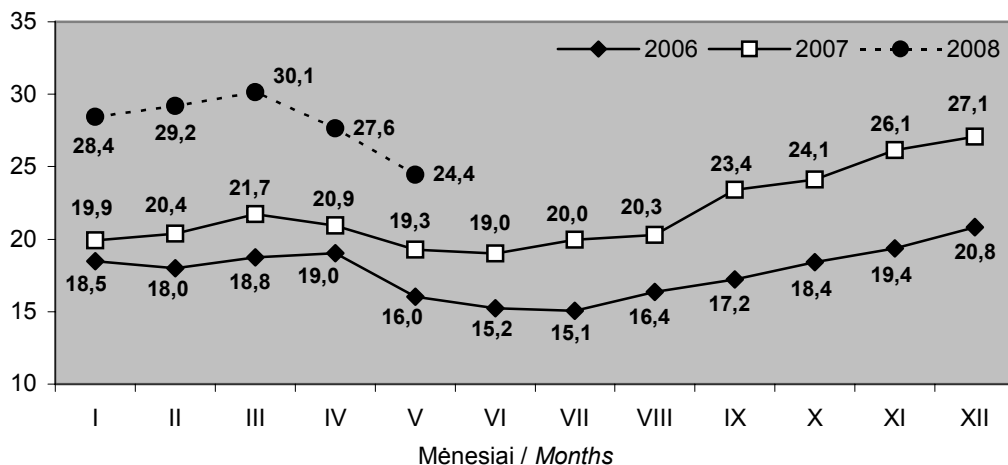
2 pav. Kiaušinių supirkimas Lietuvoje 2007 ir 2008 metais, mln. vnt.
Figure 2. Quantities of eggs purchased in Lithuania in 2007 and 2008, mill. pieces

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

Tokius kiaušinių gavybos ir supirkimo pokyčius lėmė aukštas Lietuvos apsirūpinimo šiais produktais lygis (apie 140 proc.). Jis rodo, kad net sumažinus gavybos kiekius, šalis pakankamai apsirūpintų kiaušiniais. O didelį kiaušinių perteklių realizuoti užsienio valstybėse darosi vis sunkiau, nes lietuviškų kiaušinių kainos nebėra tokios konkurencingos kaip prieš kelerius metus.

Po ilgo kilimo vidutinės didmeninės A klasės kiaušinių kainos 2008 metų kovo–gegužės mėnesiais ėmė kristi. Gegužės mėnesį kaina buvo apie 14 proc. mažesnė nei metų pradžioje. Tačiau palyginti su 2007-ųjų atitinkamu laikotarpiu, vidutinės didmeninės A klasės kiaušinių kainos buvo apie 36,7 proc. didesnės (3 pav.). L grupės kiaušinių didmeninė kaina 2008 metų pirmuosius penkis

mėnesius buvo 1 proc. mažesnė už M grupės. Šių grupių kiaušiniai, palyginti su prieš metus buvusiomis kainomis, pabrango atitinkamai 31,9 ir 39,9 proc.

3 pav. Šviežių supakuotų A klasės kiaušinių vidutinės didmeninės kainos (be PVM) Lietuvoje 2006–2008 metais, Lt/100 vnt.

Figure 3. Average wholesale prices (VAT excl.) of eggs (Class A, packed) in Lithuania in 2006–2008, Lt/100 pieces

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

Lyginant 2008 metų pirmuosius penkis mėnesius su atitinkamu 2007-ųjų laikotarpiu, matyti, kad didmeninės kiaušinių kainos ES vidutiniškai buvo išaugusios 12,7 proc. (1 lentelė). Labiausiai kiaušiniai per metus pabrango Estijoje (39,8 proc.), Bulgarijoje (36,4 proc.) ir Lietuvoje (36,2 proc.).

2008 metų gegužės mėnesį, palyginti su tuo pačiu metų sausiu, kiaušinių kainos mažėjo ne tik Lietuvoje, bet ir visoje ES (16,5 proc.). Labiausiai kiaušiniai atpigo Rumunijoje (32,5 proc.), Nyderlanduose (30,5 proc.) ir Belgijoje (28,3 proc.). Per 2008 metų sausio–gegužės mėnesius kiaušiniai pabrango tik Bulgarijoje (15,2 proc.), Kipre (13,1 proc.), Švedijoje (8,8 proc.), Slovėnijoje (5 proc.), Latvijoje (4,8 proc.), Jungtinėje Karalystėje (3,3 proc.), Estijoje (3,1 proc.), Airijoje (2,6 proc.).

Didžiausia šviežių L–M grupės kiaušinių vidutinė didmeninė kaina ES 2008 metų pradžioje, kaip ir 2007-aisiais, buvo Švedijoje. Šioje šalyje šiemet ji 60,8 proc. viršijo ES vidurkį. Pigiausi kiaušiniai šiais metais – Nyderlanduose, kur jų kaina 25,2 proc. mažesnė nei vidutinė ES.

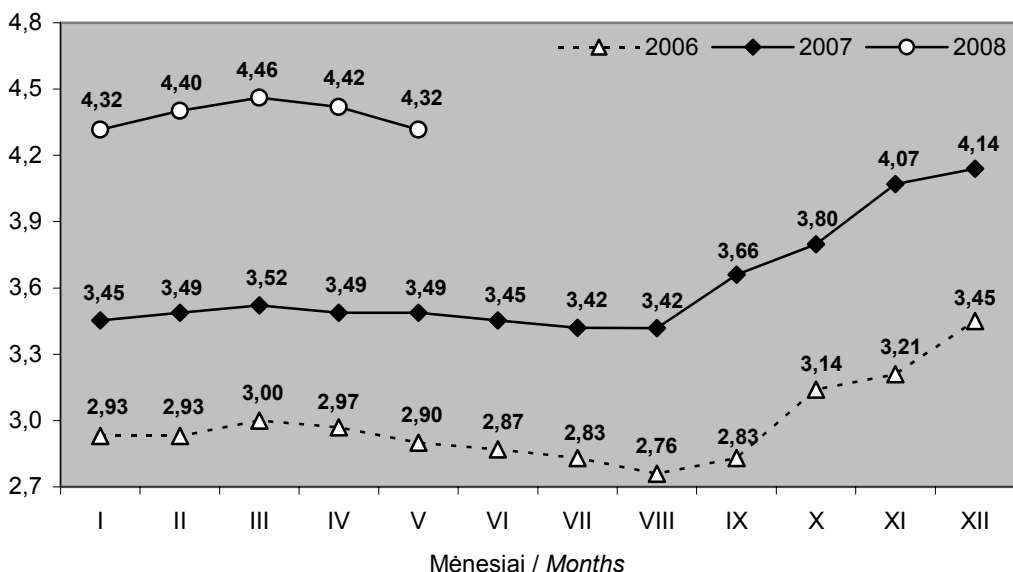
Lietuviškų kiaušinių didmeninė kaina 2008 metais ES nebėra tokia konkurencinga kaip praėjusiais metais. Ji pirmuosius penkis 2008-ųjų mėnesius buvo 12,6 proc. didesnė nei ES vidurkis, nors anksčiau niekada jo neviršydavo.

Mažmeninė kiaušinių kaina Lietuvoje 2008 metais taip pat pradėjo mažėti. Šių metų gegužės mėnesį po ilgo kilimo, kuris tęsėsi iki 2008-ųjų kovo, kiaušiniai mažmeninėje rinkoje kainavo tiek pat, kiek ir sausio mėnesį. Tačiau palyginti 2008 metų pirmuosius penkis mėnesius su 2007-ųjų tuo pačiu laikotarpiu, kainos išaugo 25,7 proc. (4 pav.).

**Šviežių L–M grupės kiaušinių vidutinės didmeninės kainos ES valstybėse
2007 ir 2008 metų sausio–gegužės mėnesiai, Lt/100 kg**
*Average wholesale prices of fresh eggs (group L–M) in EU countries
in January–May 2007 and 2008, Lt/100 kg*

Šalis / Country	2007	2008	Pokytis, proc. Change, %
Nyderlandai / Netherlands	289,7	299,4	103,3
Belgija / Belgium	289,2	337,2	116,6
Malta / Malta	299,0	344,1	115,1
Prancūzija / France	313,9	354,2	112,8
Vokietija / Germany	324,3	359,9	111,0
Portugalija / Portugal	336,5	366,7	109,0
Ispanija / Spain	322,6	368,9	114,3
Austrija / Austria	328,9	370,7	112,7
Rumunija / Romania	338,8	372,8	110,0
Slovakija / Slovakia	320,8	391,0	121,9
Jungtinė Karalystė / United Kingdom	378,6	393,5	103,9
Čekija / Czech Republic	308,6	406,3	131,6
Bulgarija / Bulgaria	298,4	407,0	136,4
Vengrija / Hungary	361,5	414,3	114,6
Lenkija / Poland	340,0	422,7	124,3
Estija / Estonia	304,9	426,2	139,8
Suomija / Finland	391,7	431,1	110,1
Slovėnija / Slovenia	410,1	450,3	109,8
Lietuva / Lithuania	330,9	450,9	136,2
Latvija / Latvia	339,8	457,0	134,5
Graikija / Greece	371,8	465,3	125,1
Airija / Ireland	440,0	515,0	117,0
Danija / Denmark	472,1	538,5	114,1
Italija / Italy	507,7	548,4	108,0
Kipras / Cyprus	424,2	563,0	132,7
Švedija / Sweden	547,5	643,9	117,6
ES / EU	355,2	400,4	112,7

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

4 pav. Mažmeninės kiaušinių kainos Lietuvoje 2006–2008 metais, Lt/10 vnt.
 Figure 4. Retail prices of eggs in Lithuania in 2006–2008, Lt/10 pieces

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

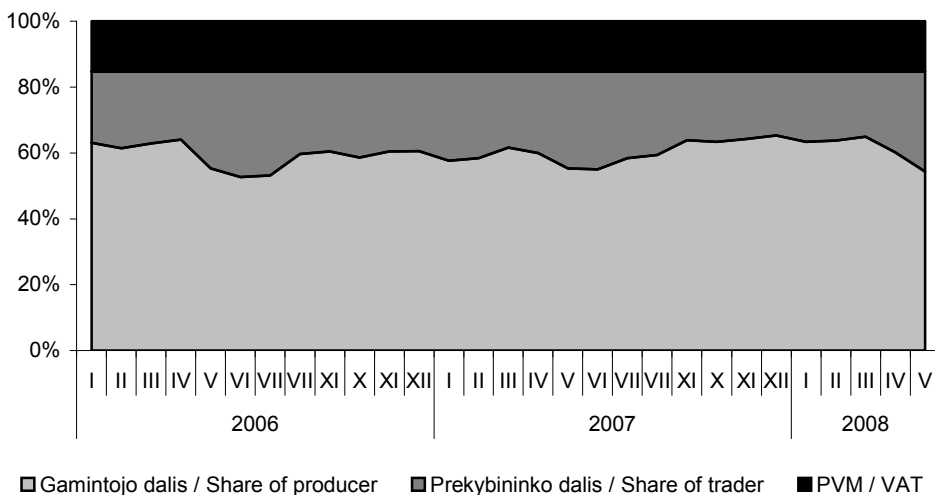
Žemės ūkio rūmų duomenimis, turguje kiaušinių kaina taip pat kasmet didėja. 2008 metų sausio–birželio mėnesiais turguje kaimiški kiaušiniai kainavo 23,7 proc., o paukštynų – 29,7 proc. brangiau nei 2007-aisiais tuo pačiu metu.

Paanalizavus Lietuvos kiaušinių mažmeninių kainų sudėtį, matyti, kad gamintojo kaina didėja kur kas mažesniais tempais nei mažmeninė. 2008 metais gamintojo dalis, gaunama nuo mažmeninės kainos, yra viena mažiausių per visą tiriamąjį laikotarpį (5 pav.), nors mažmeninė kaina pati didžiausia. Taigi dėl didėjančių kainų daugiausia pelno gauna prekybininkai.

Nors kiaušinių kainos Lietuvoje smarkiai išaugusios, mūsų šalyje jie nėra patys brangiausi ES (6 pav.). Pavyzdžiui, Švedijos sostinėje kovo mėnesį kiaušiniai kainavo 48,4 proc., Taline ir Varšuvoje – atitinkamai 15,4 ir 7,2 proc. brangiau nei Vilniuje. Rygoje kiaušinių kaina buvo beveik 2 proc. mažesnė.

Užsienio prekyba. 2008 metų I ketvirtį Lietuvos užsienio prekybos naminių paukščių kiaušinių balansas, kaip ir daugelį pastarųjų metų, buvo teigiamas. 2008 metais Lietuvoje įvairaus apdorojimo kiaušinių eksportas beveik 20 kartų viršijo įvežamos produkcijos kiekį. Eksportuota apie 20 proc. Lietuvoje surinktų kiaušinių (2,9 tūkst. t už 12,2 mln. Lt), arba 43 proc. mažiau ir už 22,3 proc. mažesnę sumą nei prieš metus, tačiau vidutinė įvairaus apdorojimo vienos išvežtos kiaušinių tonos kaina 2008 metais buvo 36 proc. didesnė nei atitinkamu laikotarpiu 2007-aisiais.

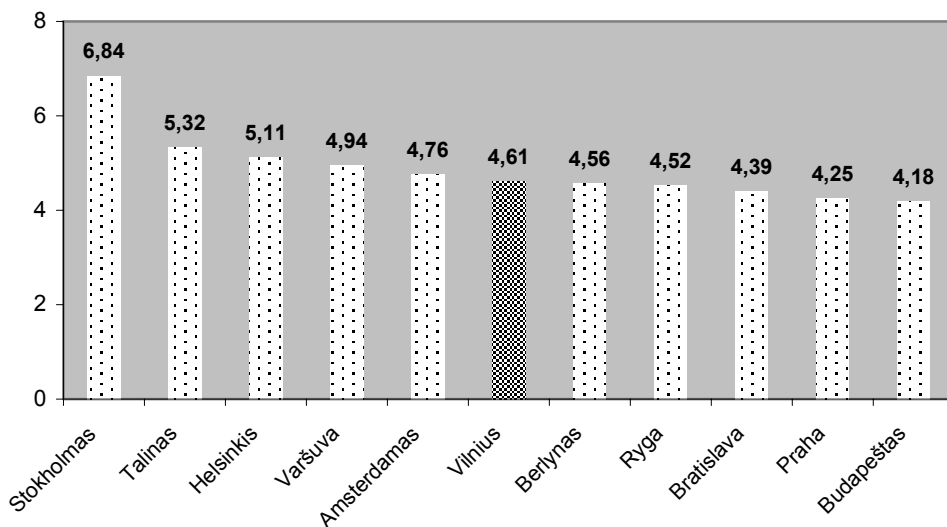
Daugiausia naminių paukščių kiaušinių 2008 metų I ketvirtį Lietuva eksportavo į Latviją (1,1 tūkst. t), Estiją (0,8 tūkst. t) ir Daniją (0,4 tūkst. t) (7 pav.). Iš viso kiaušinių iš Lietuvos išvežta į 11 ES šalių.

5 pav. Kiaušinių mažmeninės kainos struktūra 2006–2008 metais, proc.

Figure 5. Structure of retail prices of eggs in 2006–2008, per cent

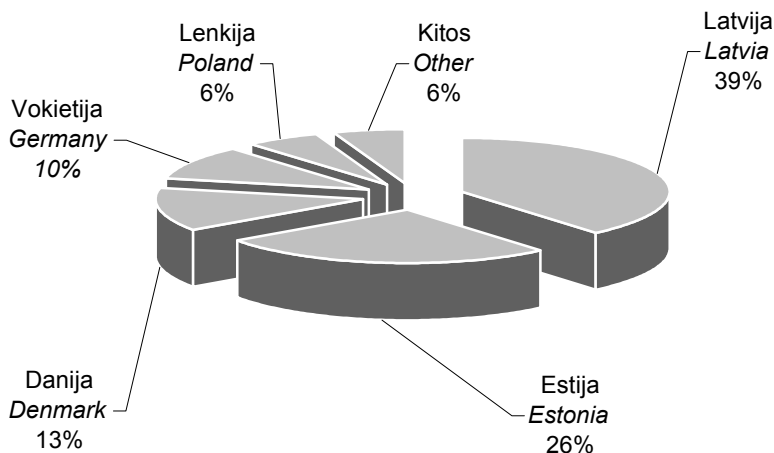
Šaltiniai: Statistikos departamento prie LRV duomenys; ŽŪMPRIS.

6 pav. Mažmeninės kiaušinių kainos kai kurių ES valstybių sostinėse 2008 metų kovo mėnesį, Lt/kg

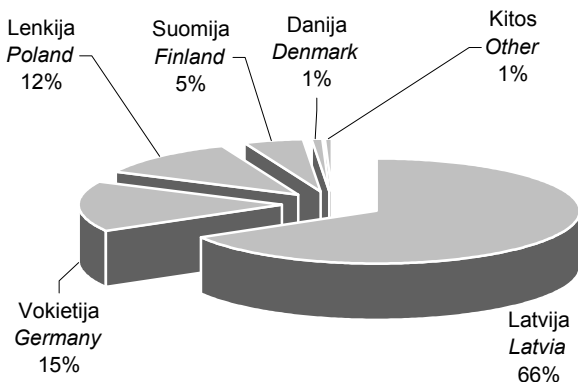
Figure 6. Retail prices of eggs in the capital cities of selected EU countries in March 2008, Lt/kg

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

7 pav. Kiaušinių eksporto struktūra 2008 metų I ketvirtyje
Figure 7. Structure of egg exports in the 1st quarter 2008

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento prie LRV duomenys).

8 pav. Kiaušinių importo struktūra 2008 metų I ketvirtyje
Figure 8. Structure of egg imports in the 1st quarter 2008

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė (Statistikos departamento prie LRV duomenys).

Per 2008 metų pirmuosius tris mėnesius į mūsų šalį įvežta 148,3 t kiaušinių už 1,1 mln. Lt. Šis produkcijos kiekis sudaro apie 1 proc. Lietuvoje surenkamų kiaušinių. Kiaušinių įvežta 5,2 proc. daugiau ir už 10,7 proc. didesnę sumą nei prieš metus. Vidutinė įvairaus apdorojimo vienos įvežtos kiaušinių tonos kaina buvo 192,9 tūkst. Lt/t – 2,3 proc. mažesnė nei atitinkamu 2007-ųjų laikotarpiu.

2008 metų I ketvirtyje daugiausia naminių paukščių kiaušinių įvežta iš Latvijos (98,6 t), Vokietijos (23,3 t) ir Lenkijos (17,3 t) (8 pav.). Iš viso į Lietuvą naminių paukščių kiaušinių buvo importuojama iš 7 ES šalių.